

HMS DATABLAD

Helse- miljø- og sikkerhetsdatablad

Handelsnavn: WL20

Revisjonsdato: 08.04.2005

Erstatter:

WL20**1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA**

HANDELSNAVN:	WL20	GODKJENT:	JA
KJEMISK NAVN:		RESPT. NR:	
FORMEL:		ART. NR:	
SYNONYMER:		EC-NR:	
INDEKS NR:		CAS NR:	
GRUPPE:		PR.NR:	
LEVERANDØR:	Binzel Norge AS Industriv. 3300 Hokksund Tlf: +47 32 25 19 90 Fax: +47 32 75 46 83		
GIFTINFO:	22 59 13 00	NØDTELEFON:	
ANSVARLIG:	Per L. Larsen		
UTARBEIDET AV:	HMS Logiconsult AS		
ANVENDELSE:	TIG elektrode		
KUNDERS REFERANSE:			

2. OPPLYSNINGER OM KJEMISK SAMMENSETNING

INGREDIENSNAVN	CAS-NR	EC-NR	% INNH	FH	FB	FM	R-SETNINGER	ANMERKNING
Wolfram og/eller wolframlegeringer (som W)	7440-33-7	231-143-9	60-100	IK				
Lantanum(III)oksid	1312-81-8	215-200-5	1,8-2,2					

TEGNFORKLARING:

FB/FH/FM=Fareklasse brann/-helse/-miljø, Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplodiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig, M=Arve- stoffskadelig, A=Allergifremkallende, K=Kreftfremkallende, R=Reproduksjonsskadelig.

INGREDIENSKOMMENTARER:

Se pkt. 16 for fullstendig ordlyd av alle R-setningene som nevnt i punkt 2.

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER**ANNET:**

Helsefare: Produktet er ikke merkepliktig i henhold til "Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier".

Støv og røyk som dannes ved oppvarming og bruk kan representere en alvorlig helserisiko ved innånding. Hoveddelen av sveiserøyk er respirabelt støv

Unngå innånding av røyk som dannes under bruk.

Miljøfare: Produktet inneholder stoffer som kan utgjøre en miljørisiko.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK**GENERELT:**

I tvilstilfeller bør lege kontaktes. Førstehjelpstiltakene gitt under er beregnet på uhell/eksponering for produktet under bruk. Smeltet materiale kan forårsake forbrenningskader. Gi aldri mat eller drikke til bevisstløs person.

INNÅNDING:

Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege ved fortsatt ubehag.

HUDKONTAKT:

Ved brannskader skylles aktuelt hudområde under kaldt vann. Ikk fjern stoff som er smeltet fast til huden. Oppsøk lege.

ØYEKONTAKT:

Ved brannskader, skylld straks med store mengder vann. Transport til lege. Fortsett skylling under transporten.

SVELGING:

Gi straks to glass melk eller vann. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege.

INFO TIL HELSEPERSONELL:

Symptomatisk behandling med henblikk på øyne, hud og luftveier, samt symptomer fra mage-tarm.

5. TILTAK VED BRANNSLUKING

PASSENDE SLUKNINGSMIDLER:

Velges med hensyn på omgivende brann.

UEGNEDE SLUKNINGSMIDLER:

Vann i samlet stråle på smeltet metall.

BRANN OG EKSPLOSJONSFARER:

Ikke brannfarlig i hht. Lov om brannfarlige varer. Ved oppvarming og brann utvikles giftig gass. Gnister som dannes under sveising kan antenne brennbare materialer.

PERSONLIG VERNEUTSTYR:

Passende beskyttelsesbekledning inklusiv åndedrettsvern skal brukes ved branner i lukkede rom.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

SIKKERHETSTILTAK FOR Å BESKYTTE PERSONELL:

Sørg for god ventilasjon. Unngå innånding av støv.

SIKKERHETSTILTAK FOR Å BESKYTTE MILJØ:

Begrens spredningen. Hindre produktet i å nå vann og avløp.

EGNEDE METODER FOR SKADEBEGRENSNING OG OPPRENSKNING:

Bruk mekanisk håndteringsutstyr. Stoffet er ikke farlig avfall.

7. HÅNTERING OG OPPBEVARING

HÅNTERINGSVEILEDNING:

Bruk personlig verneutstyr se kap. 8. Sørg for god ventilasjon. Unngå innånding av støv.

LAGRINGSANVISNING:

Oppbevares tørt.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

INGREDIENSNAVN	ADM.NORM	ENHET	PPM	ANMERKNING
Wolfram og/eller wolframlegeringer (som W)	5	mg/m3		

FOREBYGGENDE TILTAK:

De forebyggende tiltakene og verneutstyret gjelder for produkter under bruk. Mulighet for øyespyling må finnes på arbeidsplassen. Sørg for god ventilasjon. Helsekontroll: Ved langvarig og ofte innånding anbefales lungefunksjonstesting: Spirometri. Røykere har nedsatt renseeffekt i øvre luftveier mot støv (nedsatt slimheiseffekt) og bør røykeavvennes. Vask forurensende klær før de benyttes på nytt. Ved jevnlig bruk bør det foretas målinger av sveiserøyk og metaller. Disse bør være lavere enn 1/4 av adm. norm. Se Arbeilstilsynets best.nr. 361. Under TIG-sveising dannes mye UV-stråling, som igjen produserer Ozon. Unngå derfor reflekterende (blanke) flater i rommet. Ved sliping av elektroden: Bruk punktavsug.

ÅNDEDRETTSVERN:

Ved utilstrekkelig ventilasjon, benytt halv- eller helmaske med støvfilter P3, evt. trykkluft- eller friskluftsmaske.

ØYEVERN:

Benytt ansiktsskjerm beregnet på sveising. Må beskytte mot UV-stråling.

HÅNDVERN:

Benytt vernehansker beregnet på sveising (varmebestandige).

HUDVERN:

Benytt hensiktsmessige verneklær som er beregnet på sveising.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

PRODUKTETS FORM:	fast, stavformet elektrode	LUKT:	Ingen
FARGE:	Metallisk grå	OPPLØSELIG I:	
SMELTE/FRYSEPUNKT:	ca. 3400 C	KOKEPUNKT:	ca. 5900 C
TETTHET:	18,4 g/cm3	FLAMMEPUNKT:	
EKSPLOSJONSOMRÅDE:		pH (kons.):	
LØSELIGHET I VANN:		MOLMASSE:	

DAMPTRYKK:
METNINGSKONS.:
DEKOMPONERINGSTEMP.:
PH LØSNING:

VISKOSITET:
TENNTEMPERATUR:
LUKTEGRENSE:
DAMPTETTHET:

10. STABILITET OG REAKTIVITET

STABILITET:

Produktet er normalt stabilt.

REAGERER MED:

Ingen kjente.

FARLIGE SPALTNINGSPRODUKTER:

Spaltningsproduktene som dannes ved sveising avhenger ikke bare av elektroden, det vil også avhenge av sveisemetod, grunnmateriale og overflatebehandling, sveiseparametre (strøm, spenning, polaritet), tilsatsmateriale (pulver, fluks, eletrodedekke) og beskyttelsesgass. Aktuelle spaltningsprodukter er: damper av aktuelle metaller, kompleks blanding av oksider av metallene som er gitt under pkt. 2, karbonmonoksid, karbondioksid, ozon og nitrogenoksider.

11. HELSEFAREOPPLYSNINGER

GENERELT:

Ved sveising representerer innånding den største faren.

INNÅNDING:

Ved sveising dannes det en kompleks blanding av røyk og damper som kan gi akutt forgiftning. Symptomer er tretthet, svimmelhet, brekninger, diare. Røyk og damper virker også irriterende på luftveiene. Det bør foretas helsekontroll. Fare for utvikling av sveise-astma.

HUDKONTAKT

Kan gi brannskader ved sveising. Ellers ingen kjent helserisiko.

ØYEKONTAKT:

Dampene og røyken som dannes ved sveising virker irriterende på øynene. Kan gi brannskader.

SVELGING:

Partikler kan svelges ned ved at man puster inn støv fra luften. Kan virke irriterende på slimhinnene i munn og svelg. Større mengder kan gi akutt forgiftning.

KRONISKE EFFEKTER:

Aluminium kan gi skade på lungene og nervesystemet.

ALLERGI:

Produktet er ikke kjent for å ha allergifremkallende egenskaper.

ARVESTOFF:

Produktet er ikke kjent for å gi skade på arvestoff.

KREFT:

Produktet er ikke kjent for å ha kreftfremkallende egenskaper

REPRODUKSJONSSKADE:

Produktet er ikke kjent for å redusere fruktbarhet eller gi skade på foster.

12. MILJØOPPLYSNINGER

MOBILITET:

Produktet er uløselig i vann.

NEDBRYTBARHET:

Produktet er ikke nedbrytbart.

AKKUMULERING:

Produktet inneholder stoffer som kan utgjøre en miljørisiko.

ANNET:

Metalldelen av elektroden i sin opprinnelige form er ikke biologisk tilgjengelig og vil dermed ikke representere noen miljøfare. Kommer produktet i kontakt med andre kjemikalier, vil det kunne dannes miljøfarlige forbindelser.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

FJERNING AV RESTER OG AVFALL:

Ubrukt elektrode kan evt. returneres til leverandøren. Ellers leveres produktet/avfall fra produktet som er farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Avfallstypen nevnt nedenunder (EAL-kode) er veiledende. Brukeren må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.

AVFALLSGRUPPE FOR FARLIG AVFALL:

EAL-kode: 12 01 13 sveiseavfall

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

ADR(VEI)	
UN NR:	KLASSE:
FARESEDEL:	FARLIG GODS:
EMBALLASJEGRUPPE:	FARENR:
RID(JERNBANE)	
UN NR:	KLASSE:
FARENR:	FARLIG GODS:
EMBALLASJEGRUPPE:	
IMDG(SJØ)	
UN NR:	KLASSE:
ETIKETT:	FARLIG GODS:
EMS:	FORP.GR:
MARINE POLL:	SUB.RISK:
IATA(FLY)	
UN NR:	KLASSE:
ETIKETT:	FARLIG GODS:
SUB.RISK:	FORP.GR:

ANNET:

Ikke farlig gods i forhold til transportforskriftene.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER**R-SETNINGER:**

-

S-SETNINGER:

S2 Oppbevares utilgjengelig for barn

S22 Unngå innånding av støv.

S38 Hvis effektiv ventilasjon ikke er mulig, må det brukes egnet åndedrettsvern.

S39 Bruk vernebriller/ansiktsskjerm.

S51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

REFERANSER:

Forskrifter om helsefare-, brannfare-, eksplosjonsfare-, miljøfaremerking med veiledning, inkl. YL-merking, 2002. Norsk stoffliste (SFT, Arbeidstilsynet, DSB, Oljedirektoratet) av 2002. Administrative normer, best.nr. 361 (2003). Arbeidstilsynets brosjyrer om verneutstyr inkl. åndedrettsvern (best.nr.539). Hanskeguiden (Arbeidsmiljøforlaget). Forskrift om farlig avfall, nr. 1817 (2003). Transport av farlig gods: ADR/RID (2005), IMDG, IATA.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR BRUKERENS SIKKERHET OG HELSE**ANDRE OPPLYSNINGER:**

HMS Logiconsult har ikke ansvar for feil og mangler i opplysninger fra produsent/leverandør. Produsent/leverandør oppgitt i seksjon 1 i HMS databladet er juridisk ansvarlig for databladets innhold. Punkter som ikke er relevant for produktet er markert med "-".

KVALITETSSIKRET ETTER NORSK REGELVERK.

Signatur:

HMS Logiconsult AS Fabrikkeveien 27 4033 Stavanger Tlf: 51 57 80 05 Fax: 51 57 80 06 www.hmslogiconsult.com

R-setninger som angitt i pkt. 2: